

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

3. Nostro quoque sæculo esse Hypocrytas, qui puniri, ac de decore affici mereantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

Pudor impudentem celat, audacem quies,
Pietas nefandum, vera fallaces probant,
Simulantiq; molles dura.

Sed tam diu simulant, quamdiu prodest fictio. Alio tempore, vel apud alios sunt alij. S. Basilius audi: *Non silebo polypi dolos ac fru-*
racitatem. Is canticumque saxo adhaerit, illius colorem subit, atque ad-
eo, ut pescinum complures ad ipsum de improvisis nantes, tamquam adsa-
xum appellant, paratamq; se preladam illi offerant. Tales sunt hypocrita,
qui sobrietatem cum sobrijs laudant: intemperantes sunt cum intem-
perantibus, atque adid, quod cuig, placet, suam omnino sententiam ver-
tunt. Quos cuitare facile nemo potest, propterea quod pietatis pratextus
prauitas eorum fucata & adornata profundè latet. Hos ergo extra-
hit Deus, & despiciendos proponit; vt, ubi laudem fauoremque
querunt, ibi despectum & ignominiam reperiant. Spes hypocrita Iob. 8. 13.
peribit. Non ei placebit recordia sua, & sicut tela aranearum fiducia
eius: quia, vt in eodem Iob legimus, Simulatores & callidi provocant Iob. 36. 33.
iram Dei, neque clamabunt, cum vincit fuerint. Et apud Ieremiam: Ierem. 9. 8.
Pacem cum amico suo loquitur, & occulte ei ponit infidias. Numquid
super his non visitabo? dicit Dominus. Visitabo, ferro rimabor, gla-
dijs euiseerabo; flammis illustrabo, vt detegatur malitia eorum.
Eodem loco sacrificabat Cain & Abel; parentes vtriusque pietas
oblectabat: tentatio simulationem Caini ad summa prouexit.
Contemptâ diuinitus hostiâ suâ, fratri inuidet, innocuum occidit:
cædem à Deo ignorari existimat. Hypocrita erat, fratrem ode-
rat, Deum omniscium negabat: Nescio, inquit, Num custos fratris Gen. 4. 9;
mei ego sum? Idcirco Deus illum eiecit à facie sua, vt esset vagus,
& tremens in terra, nec, datâ etiam securitate vitæ, pudore atq;
anxietate leuaretur. Ad eundem modum aliorum etiam hypo-
critarum causâ clades fiunt, vt puniantur, & detegantur, atq; à
veris Christianis separantur, quos fallacijs suis seducere voluerunt.
Eterunt, inquit Isaías, qui beatificant populum istum, seducentes: & Isa. 9. 16;
qui beatificantur, precipitati. Propter hoc super adolescentulus eius non
latabitur Dominus: & pupillorum eius, & viduarum non miserebitur:
quia omnis hypocrita est, & nequam, & uniuersum os locutum est stul-
bitiam.

Ante annos plus centum, vna religio Catholica totâ ferè
Europâ

III.

Europā celebrabatur; eam vix hæresis vlla infestabat; plena erant templa, monasteriaque, & consensu simul habitabant. Vbi autem libertatem carnis, & noua dogmata tonsus Apostata vulgavit, excisi sunt rami, folia leuia variarum doctrinarum veneratae rapta sunt, quia tenui vinculo tenebantur, pedunculos pruina suo frigore aduslerat, matura erant naufragio Fidei pectora, refrigerata charitate. Sæculares sibi videbantur legibus soluti, quia eas calabant; licentiam amplexabantur, quia se numquam peritior stolidâ confidentiâ imaginabantur. Clerici plurimi, & religiosi tamquam ad Berecynthia tibiam, abiectâ pietate, violatis votis magnis agminibus, ad Veneris idola conuolabant. Vnde tam subita mutatio? Erant in nobis, non erant ex nobis. Hypocritæ erant, id erant, quod se fuisse facetus Lutherus, scortatores, sacrilegi. Vitia celerrimum sectæ incrementum attulerunt; captâ occasione, citò fecerunt, quæ dudum meditabantur. Vitia ad patrociniū suū profugerunt, non mirum placuisse hypocritis audorem, qui metum peccatis demeret & pudorem. Errant, qui subitam apostasiam veritati & virtuti tribuunt: tentatio prostrauit, sed ruini suæ amantes. Licentiosa doctrina, blandus error, vitiorum proprio calcaria addidit, sed currentibus, & sua sponte ad libidine adhinnencibus. Hos candidatos hæreseon, è Dei populo tentatio euomuit, & confusionis principes, principumque adiutori fecit satan: modica vexatio, quid lateret, aperuit: paruo sectum vulnere vlcus effudit saniem purulentam. *Lupus tectus pelle onus,* per vocem cognoscitur, ait S. Chrysostomus, & per agrum cuius balus inclinata deorsum; *lupus vltulat contra ealum;* hoc superbia, illud militaris signum: ouis herbam manducat, *lupus earnem.* Ita, que ues putabantur, cum pudore se esse lupos prodiderunt, exigua oblata occasione. Adhuc honorarentur, si se ut oues gererent, si vitia laterent; quæ vbi professi sunt, palam ostenderunt, se ante quoque ignominia dignos fuisse, sed instrumenta nequitiz suæ explicandæ defuisse. *Hiones sunt habitu,* inquit S. Bernardus, *vulpes, actu & crudelitate lapi.* Hi sunt qui boni videri, non esse; mali non videri, sed esse volunt. Mali sunt, & boni videri volunt, ne soli sunt mali: mali videri timent, ne parum sint mali. Aliquos, nostra quoque ætate latitare inter nos tales, valde credibile est, qui ut for-

S. Chrysost.
in cap. 7.
Matthæi.
vel quis alius.

S. Bernard.
serm. 66. in
Canticis.

tunas teneant, nouos dominos demereantur, mutaturi religio-
nem, vendituri fidem, castra hostium, & suam iniquitatem, po-
sitâ larvâ, completuri sunt. Nobiscum versantur, ieunant, o-
rant, conciones adeunt, Sacramentis vtūntur; aliud hominum o-
culis dant; aliud in cordibus videt cuncta intuens Iudex. Vbi ho-
stis floruerit; vbi Mars noster vacillauerit, vbi se aliqua species
periculorum obiecerit; vbi veritas in angustum venerit; mox in-
ignominiam desinet simulata virtus; quia mox possidebit tremor
hypocritas, & fidem lucris suis damnosam, sine conscientia, cum
perfidia quæstuosa commutabunt; & perdet honorem suum scoria
ab auro separata. Igitur his prætextu dumtaxat opus est, vt tales
se ostendant, quales sunt. *Corpora peccatorum sepulchra dicuntur* S. Chrysost.
mortuorum, quia anima mortua est in corpore peccatoris. Sicut ergo hom. 45. in
sepulchrum, quād diu clausum est, ait os aureum, pulchrum videtur Matth.
foris: si autem apertum fuerit, horribile est: sic & simulatores bonorum,
quād diu non cognoscuntur, laudabiles sunt, cūm autem cogniti fuerint,
abominabiles. Quis faciet, vt cognoscantur? Tecta vulpes est hypo- Iob. 41. 4.
crita, Quis reuelabit faciem indumenti eius? portas vultus eius quis a-
periet? Dominus, qui est scrutator cordium, & tribulationis ven-
tilabro purgat aream suam; tunc enim grana manent, stipulae
auolant.

Sunt alij, qui verbum Domini cum gaudio receperunt, in
quibus vera fides, spes, charitasque studio virtutum, felici ger-
mine pietatis, expectationem perfectionis mouent; attamen ra-
dicem perseverantiae non habent, idcirco primo persecutionis ex-
ortu ardore tentationis exarescunt. Ad tempus credunt, quād
diu sine cruce Euangeli fruuntur; vbi raptor arcas expilat, tor-
tor instrumenta sævitia explicat, ad primum impetu expallescunt,
& concidunt. Petrum ancillulæ vox post magnificas pollicitatio-
nes examinavit. In tranquillo bene nauigant; cùm procella ineu-
buit, brachia remittunt, clavum deserunt: sic tota structura vir-
tutum corruit. Vidua est virtus, quam nulla perseverantia fir-
mat. Persecutio igitur est constantiae exercitium, levitatis redar-
gutio. Tot millibus Martyrum cessere tortores, millia quoque
lapsorum tortoribus succubueré. Discrimen Christianorum per-
secutio ostendit; ignauum militem à strenuo acies discernit. In-

Z z

ter ligna

IV.